

Ministerstvo školstva Slovenskej republiky

**NÁRODNÝ PLÁN VÝCHOVY K ĽUDSKÝM PRÁVAM
na roky 2005 - 2014**

Schválené na 2. operatívnej porade ministra školstva dňa 8.2.2005

Vypracovaný Štátnym pedagogickým ústavom v spolupráci s Oddelením výchovy a vzdelávania rómskych komunít MŠ SR podľa uznesenia vlády SR č. 446/2004 bodu C. 13

Bratislava, február 2005

OBSAH

NÁRODNÝ PLÁN VÝCHOVY K ĽUDSKÝM PRÁVAM	3
Úvod	3
Národný plán výchovy k ľudským právam na roky 2005 – 2014	3
1. Stratégia a koncepcia výchovy k ľudským právam v SR	3
2. Návrh koncepčných a legislatívnych krokov pre realizáciu výchovy k ľudským právam v rezorte školstva	4
2.1 Uplatňovanie ľudských práv v rezorte školstva	4
2.2 Ciele, obsah a proces výchovy k ľudským právam v školách. Sociálna klíma v školách	5
2.2.1 Oblasť cieľov a obsahu výchovy k ľudským právam v školách	5
2.2.2 Oblasť výchovy a vytvárania demokratickej sociálnej klímy v škole	6
2.3 Výchova k ľudským právam prostredníctvom učebníc a vzdelávacích médií	7
2.4 Vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti výchovy k ľudským právam	7
2.5 Zapojenie žiakov školy do aktivít v oblasti výchovy k ľudským právam v mimovyučovacom čase.	8
2.6 Národnostné školstvo, migranti a žiadatelia o azyl	9
2.6.1 Národnostné menšiny	9
2.6.2 Rómska národnostná menšina	9
2.6.3 Migranti a žiadatelia o azyl	10
2.7. Realizácia Národného plánu výchovy k ľudským právam v roku 2005	11
2.7.1 Štátny pedagogický ústav	11
2.7.2 Štátna školská inšpekcia	12
2.7.3 Metodicko-pedagogické centrum Trenčín	12
2.7.4 Metodicko-pedagogické centrum Prešov	13
2.7.5 Metodicko-pedagogické centrum Banská Bystrica	14
2.7.6 Metodicko-pedagogické centrum Ševčenkova ul., Bratislava	14
2.7.7 Metodicko-pedagogické centrum Tomášikova ul. 4, Bratislava	14
2.7.8 Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie Bratislava	15
2.7.9 Ústav informácií a prognóz školstva Bratislava	15
2.7.10 Štátny inštitút odborného vzdelávania	15
2.8 Finančná kalkulácia na rok 2005 a prognóza do roku 2014 realizácie Národného plánu výchovy k ľudským právam	15
3. Návrh opatrení	17

Zoznam príloh:

Príloha č.1: Súčasný stav uplatňovania ľudských práv v rezorte školstva (roky 1995 – 2004)

Príloha č.2: Všeobecne záväzné právne predpisy v oblasti ľudských práv v Slovenskej republike.

Príloha č.3: Efektívny monitorovací a hodnotiaci systém rozsahu a kvality výučby k ľudským právam.

Prehľad používaných skratiek je uvedený v závere materiálu

NÁRODNÝ PLÁN VÝCHOVY K ĽUDSKÝM PRÁVAM

Úvod

V roku 1994 Valné zhromaždenie Organizácie spojených národov (ďalej len „OSN“) rezolúciou č. 49/184 vyhlásilo Dekádu výchovy k ľudským právam na obdobie 1995 - 2004.

Na nevyhnutnosť koncepčného prístupu k výchove k ľudským právam v členských krajinách OSN poukazujú mnohé zásadné medzinárodné dokumenty, týkajúce sa ochrany ľudských práv (napr. Všeobecná deklarácia ľudských práv (článok 26) a Dohovor o právach dieťaťa (článok 28)).

Definícia pojmu výchovy a vzdelávania k ľudským právam bola po prvýkrát zverejnená v Správe generálneho tajomníka OSN na 52. zasadnutí Valného zhromaždenia OSN v roku 1997, bod programu č.112 (b), Dekáda OSN venovaná výchove a vzdelávaniu k ľudským právam (1995-2004) a verejným osvetovým programom k problematike ľudských práv: „... výchova a vzdelávanie k ľudským právam sa definuje ako proces výchovy, pokus o rozšírenie informovanosti, zameraný na vytváranie všeobecnej kultúry, ponímajúcej ľudské práva prostredníctvom vstúpenia vedomostí a zručností, ako aj formovania postojov, ktoré sa zameriavajú na:

- zvýšenie rešpektovania ľudských práv a základných slobôd,
- úplný rozvoj osobnosti a ponímanie ľudskej dôstojnosti,
- propagáciu porozumenia, tolerancie, rovnosti šancí a priateľstva medzi národmi, ako aj rasovými, národnostnými, etnickými, náboženskými a jazykovými skupinami,
- sprostredkovanie možnosti efektívne sa zúčastňovať na verejnom živote pre každého človeka.“¹

Výchova a vzdelávanie k problematike ľudských práv sa považuje za základné právo a jednotlivé vlády členských štátov OSN majú povinnosť pripraviť národné plány, ktorých obsahom je:

- ochrana a rešpektovanie ľudských práv pre každého občana krajiny,
- hlásanie myšlienky nezávislosti, neoddeliteľnosti a všeobecnej platnosti ľudských práv,
- výchova a vzdelávanie k ľudským právam ako nástroj na dosiahnutie demokracie, udržateľného rastu, právnej spoločnosti, vonkajších životných podmienok a mieru,
- podporovanie znalosti a zručnosti k využívaniu nástrojov a mechanizmov ochrany ľudských práv,
- podporovanie tvorby pedagogických dokumentov, týkajúcich sa problematiky ľudských práv,
- preskúmanie a skoncipovanie učebných materiálov, určených na výchovu a vzdelávanie k ľudským právam,
- podporovanie tvorby analýz o trvalých, ako aj aktuálnych problémoch, týkajúcich sa problematiky ľudských práv, ktoré vyústia do ich riešenia v zhode so štandardom ľudských práv.

Národný plán výchovy k ľudským právam na roky 2005 – 2014

1. Stratégia a koncepcia výchovy k ľudským právam v SR

Koncepcia výchovy k ľudským právam je celospoločenskou záležitosťou, tak ako to vyplýva z dokumentov vydaných OSN v súvislosti s Dekádou výchovy k ľudským právam.

¹ Direktíva pre národný plán v programe výchovy a vzdelávania k ľudským právam. in: Správa generálneho tajomníka OSN na 52. zasadnutí Valného zhromaždenia OSN, bod programu č. 112. (b). str. 5. interný preklad

Národný plán vzniká ako súčasť realizácie Dekády OSN v SR. Z hľadiska stratégie je vypracovaný v súlade s Direktívami OSN.

Vzhľadom na celospoločenský charakter úlohy Direktíva predpokladá ako prvý krok vznik Národnej komisie pre výchovu k ľudským právam, ktorá by mala mať nadrezortný a nadsektorový charakter. V hodnotiacom dotazníku, ktorý SR odoslala do OSN 20.7.2000 sa konštatuje, že takáto komisia u nás vznikne pri Slovenskom národnom stredisku pre ľudské práva. Rezort školstva by v nej mal byť zastúpený.

Ako vyplýva z Direktívy OSN, z hodnotiacej správy z roku 2000, ako aj zo skúseností z praxe, je prospešné využiť a koordinovať mnohé čiastkové, už prebiehajúce aktivity a neplytváť sily na prípravu toho, čo už je pripravené. Potrebná je výmena skúseností s partnermi v zahraničí, a to tak v krajinách s tradíciou ľudsko-právneho vzdelávania, ako aj v krajinách bývalého východného bloku. Na základe týchto kontaktov je možné zväziť prevzatie niektorých prvkov ľudsko-právnej výchovy namiesto toho, aby sme pracne vyvíjali vlastné postupy (napr. v oblasti kurikula, začlenenia problematiky ľudských práv do učebných plánov a učebných osnov, tvorby učebných textov a pod.). Okrem skúseností zo zahraničia je možné čerpať aj zo skúseností mimovládnych organizácií, ktoré (ako sa konštatuje aj v hodnotiacej správe z roku 2000) boli niekoľko rokov hnacím motorom výchovy k ľudským právam a dodnes sú v tejto oblasti aktívne a často spolupracujú s metodicko-pedagogickými centrami. Efekt využitia mimovládnych organizácií vo výchove a vzdelávaní k ľudským právam spočíva aj v tom, že nie všetky ľudské práva môže garantovať štát z vlastnej moci. Časť ľudských práv sa priamo týka emancipácie človeka voči štátu, a tu je omnoho dôveryhodnejšie, ak tento typ ľudsko-právneho vzdelávania budú garantovať iné, než štátne organizácie. Vyplýva to aj z Direktívy OSN, ktorá zdôrazňuje, že Národná komisia pre výchovu k ľudským právam má byť nadsektorová, teda, že v nej majú pracovať aj mimovládne organizácie. Analogicky aj výchovu k ľudským právam možno poňať ako nadsektorovú záležitosť.

Za realizáciu Národného plánu výchovy k ľudským právam na roky 2005 - 2014 zodpovedá Ministerstvo školstva Slovenskej republiky. Gestorom je Štátny pedagogický ústav, ktorý je zároveň koordinátorom plnenia navrhovaných úloh, realizovaných v spolupráci s Metodicko-pedagogickými centrami v SR, Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie, Štátnou školskou inšpekciou, Ústavom informácií a prognóz školstva, Štátnym inštitútom odborného vzdelávania a mimovládnyimi organizáciami, ktoré sa podieľali na tvorbe Národného plánu výchovy k ľudským právam.

Oblasti riešenia:

1. Iniciovať vznik Národnej komisie pre výchovu k ľudským právam pri Slovenskom národnom stredisku pre ľudské práva.
Termín: 2005 Zodpovedný: MŠ SR
2. Na základe práce Národnej komisie realizovať úlohy Národného plánu výchovy k ľudským právam a priebežne ho aktualizovať.
Termín: úloha stála Zodpovední: MŠ SR a priamoriadené organizácie

2. Návrh koncepčných a legislatívnych krokov pre realizáciu výchovy k ľudským právam v rezorte školstva

2.1 Uplatňovanie ľudských práv v rezorte školstva

Vytvorením priestoru v školskom výchovno-vzdelávacom systéme pre aplikáciu ľudsko-právnych dokumentov v riadení rezortu školstva, v riadení škôl ako aj v riadení výchovno-vzdelávacieho procesu je zabezpečenie nerozpornosti ľudsko-právnych dokumentov s legislatívou a každodennou praxou. Nevyhnutná je realizácia zmien

vzdelávacieho systému tak, aby celý tento systém bol priaznivý pre praktické uplatňovanie ľudských práv v škole, aby ho nielen toleroval, ale priamo podporoval. Takáto zmena musí mať svoj obsahový rámec spracovaný na základe analýzy, ktorá

- a) pomenuje konkrétne ľudské práva, ktoré by mali byť uplatnené v školstve,
- b) zistí, do akej miery sa v súčasnosti realizuje a podporuje uplatňovanie týchto ľudských práv,
- c) navrhne potrebné zmeny.

Prvá časť analýzy (pomenovanie konkrétnych práv, ktoré majú byť v škole uplatňované) spolu s vysvetľujúcim komentárom právnikov, pedagógov, psychológov, príp. ďalších bude spracovaná vo forme Katalógu ľudských práv pre školy.

Z podstaty koncepcie ľudských práv vyplýva, že takúto analýzu by nemal vykonávať štátny orgán. Väčšiu dôveryhodnosť bude mať analýza vykonaná niektorou mimovládnu organizáciou, zapísanou v zozname Vysokého komisára OSN pre ľudské práva.

Zmena má smerovať predovšetkým k transformácii riadiaceho procesu z direktívneho na participatívny. V riadení rezortu to znamená položiť dôraz na samosprávnosť škôl. Z hľadiska každodenného vnútorného života školy je potrebné definovať postavenie jednotlivých subjektov vzdelávania (žiak, učiteľ, rodič). Pri tvorbe pravidiel akceptovať tých, ktorí ich majú v praxi realizovať. Potom nebude vzdelávanie neosobným, autoritou vnúteným mechanizmom. Úrad by mal zasahovať len tam, kde je to naozaj nevyhnutné, a pritom rešpektovať postoj žiaka (rodiča) a učiteľa. Prostredie, v ktorom vyučovanie prebieha, nesmie byť v rozpore s obsahom vyučovania o ľudských právach. Ak by to tak bolo, budú ľudské práva pre žiakov iba víziou a teóriou, ktorá v praxi neplatí. Táto požiadavka predpokladá, že zmena pravidiel sa nebude týkať len úprav legislatívy, ale aj vnútorných dokumentov školy (vnútorný poriadok školy, pracovný poriadok).

Oblasti riešenia:

1. Vytvoriť Katalóg ľudských práv v škole.
Termín: 2005 Zodpovedný: ŠPÚ
2. Analyzovať školské predpisy (citlivosť k ľudským právam) v spolupráci s MVO Občan a demokracia. Termín: 2005 Zodpovedný: ŠPÚ
3. Analyzovať dokumenty školy (citlivosť k ľudským právam na reprezentatívnej vzorke 80 škôl)
Termín: 2006 Zodpovední: ŠPÚ, MPC, ŠŠI, ÚIPŠ
4. Pripraviť a realizovať kvalitatívnu analýzu (monitoring) ľudských práv v školskom a triednom prostredí.
Termín: úloha stála Zodpovední: ŠPÚ, MPC, ŠŠI, ÚIPŠ
5. Vypracovať vzorové dokumenty pre školy (vnútorný poriadok atď.).
Termín: 2006 Zodpovední: ŠPÚ, MPC, ÚIPŠ

Následne:

6. Upraviť a dotvoriť legislatívu a vytvoriť koncepciu riadenia vo vzdelávacom systéme s ohľadom na citlivosť k ľudským právam.
7. Vytvoriť systém tréningov učiteľov a riadiacich zamestnancov škôl.
8. Pripraviť a realizovať pilotné testovanie nových riadiacich mechanizmov v školách.
9. Pripraviť a realizovať monitoring zmien v oblasti dodržiavania ľudských práv na pilotných školách.

2.2 Ciele, obsah a proces výchovy k ľudským právam v školách. Sociálna klíma v školách

2.2.1 Oblasť cieľov a obsahu výchovy k ľudským právam v školách

Cieľom výchovy k ľudským právam v školách je osvojiť si vedomosti, zručnosti a postoje, ktoré sú dôležité pre posilňovanie ľudskej dôstojnosti, informovanej a nezávislej

participácie na vývoji demokratickej spoločnosti, v súlade s hodnotami, ako sú ľudské práva, rovnosť, pluralita a spravodlivosť.

Vyučovací proces v školách má rešpektovať vývojové charakteristiky žiakov, prispievať k ich rozvoju ako nezávislej a zodpovednej osobnosti, ktorá bude budovať svoje názory a vzťahy na princípoch dôstojnosti a nedotknuteľnosti individua.

Vo výchove a vzdelávaní k ľudským právam v základných a stredných školách je potrebné vymedziť základné pojmy a zručnosti, ktoré by si mal žiak osvojiť až po úroveň aplikácie prostredníctvom interaktívneho, participatívneho, zážitkového učenia.

Účelom dosiahnutia (naplnenia) cieľov výchovy k ľudským právam je, aby žiaci rozumeli najdôležitejším pojmom v tejto oblasti a osvojili si ich ako hodnoty, ktoré budú usmerňovať ich správanie.

Výchova k ľudským právam je problematika viac o prijímaní stanovísk a metódach než o obsahu, čo znamená, že jednotlivé ciele programu nemôžu byť dosiahnuté, keď je obsah redukovaný na memorovanie faktov a keď nie je dostatočne implementovaný v školskom prostredí.

Oblasti riešenia:

1. Vytvoriť pri ŠPÚ komisiu zloženú z odborníkov inštitúcií riadených MŠ SR a MVO v oblasti teórie a pedagogickej praxe.

Termín: 2005 Zodpovedný: ŠPÚ

2. Vypracovať koncepčný materiál pre potreby výchovy k ľudským právam pre bežné a špeciálne základné a stredné školy, obsahujúci súhrn najdôležitejších pojmov, zručností a metód umožňujúcich ich aktívne osvojenie. Pri spracovaní využiť predbežný pracovný návrh pojmov a zručností.

Termín: 2005, 2006 Zodpovední: ŠPÚ a participujúce organizácie

3. Naďalej uskutočňovať Olympiádu ľudských práv ako celoštátnu súťaž žiakov stredných škôl zameranú na problematiku ľudských práv

Termín: úloha stála Zodpovedný: MŠ SR

2.2.2 Oblasť výchovy a vytvárania demokratickej sociálnej klímy v škole

Výchovu k ľudským právam v triede a škole je potrebné usmerňovať tak, aby sa stala integrálnou súčasťou celoživotného procesu podpory a ochrany ľudských práv, aby podporila hodnotu človeka ako ľudského jedinca a rozvoj medziludských vzťahov v demokratickej občianskej spoločnosti.

Potrebné je zabezpečiť nasledujúce oblasti:

- Rozvoj obsahu, metód a vzdelávacích postupov vo výchove k ľudským právam
- Rozvoj dieťaťa ako integrovanej osobnosti a aktívneho občana demokratickej spoločnosti
- Posilňovanie demokratických vzťahov v triede a škole ako predpoklad pre rozvoj demokracie v regionálnom, národnom a celosvetovom meradle.

Oblasti riešenia:

1. Uskutočniť a interpretovať výskum sociálnej klímy v súvislosti s aplikáciou práv detí a ľudských práv v materských, základných a stredných školách vrátane špeciálnych škôl, ako aj výskum, zameraný na hodnotenie sociálnej klímy z hľadiska integrovaných žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v školách.

Termín: 2008 Zodpovedný: ŠPÚ

2. Implementovať odporúčania na základe výsledkov výskumu do konkrétnych opatrení, zameraných na budovanie demokratickej podporujúcej sociálnej klímy v školskom prostredí.

Termín: 2010 Zodpovedný: MŠ SR

3. Uskutočniť výskum sociálno-psychologických aspektov reintegrácie rómskych detí do základných škôl.

Termín: 2007

Zodpovedný: VÚDPaP

4. Vzhľadom na potrebu plánovania procesu výchovy k ľudským právam a ich ochranu a implementáciu tejto problematiky v prostredí školy, rodiny a miestnej komunity zabezpečiť efektívnu spoluprácu školy, rodičov, SRRZ, MVO a širokej miestnej komunity.

Termín: úloha stála

Zodpovedný: MŠ SR

2.3 Výchova k ľudským právam prostredníctvom učebníc a vzdelávacích médií

Oblasti riešenia:

1. Realizovať kvalitatívnu analýzu vybraných učebníc, používaných v základných a stredných školách, špeciálnych základných školách a školách s vyučovacím jazykom národností a s vyučovaním jazyka národností, z aspektu výchovy k ľudským právam. Zároveň analyzovať učebnice z hľadiska eliminovania prvkov vedúcich k tvorbe negatívnych stereotypov.

Termín: 2008

Zodpovedný: ŠPÚ

2.4 Vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti výchovy k ľudským právam

Výchova k ľudským právam je efektívna len v demokratickom prostredí. Veľmi dôležitá je osobnosť učiteľa a to, ako svojím konaním a osobným príkladom preukazuje dodržiavanie ľudských práv. Významné je používanie adekvátnych vyučovacích a výchovných metód, ktoré vedú k interiorizácii ľudských práv. Preto je vzdelávanie k ľudským právam začlenené do systému prípravy všetkých pedagógov.

Pri výchove k ľudským právam by sa mali učitelia:

- vyhýbať rečníctvu a moralizovaniu, rovnako tak aj veľkým očakávaniam a požiadavkám, ktoré nie sú v súlade so schopnosťami žiakov vzhľadom na ich vek,
- klásť dôraz na správanie a zodpovednosť za svoje činy vzhľadom na psychické a fyzické charakteristiky žiakov,
- prezentovať svoje názory a pohľady len ako rovnocenní partneri v diskusii,
- demokraticky a participatívne riadiť triedu,
- rozvíjať svoje facilitačné zručnosti, zručnosti formovania triedneho spoločenstva a kooperatívneho riešenia konfliktov,
- rozvíjať zručnosti inovatívnych foriem učenia.

Oblasti riešenia:

1. Zabezpečiť v spolupráci s UNICEF Slovensko a Slovenským národným strediskom pre ľudské práva vydanie a distribúciu metodickéj publikácie s názvom „S každým dieťaťom sa ráta“ tak, aby obsahovala účinné postupy a techniky pri výchove k tolerancii a akceptácii inakosti.

Termín: 2005

Zodpovedný: MŠ SR

2. Pre potreby vzdelávania učiteľov a detí pripraviť a vydať metodiku Ľudské práva a zručnosti potrebné k ich pochopeniu a uplatňovaniu. Osvojiť si a rozvinúť kompetencie a zručnosti potrebné pre skutočnú realizáciu ľudských práv v triede, v škole a voľnočasových skupinách prostredníctvom aktivít a cvičení. Posunúť výučbu o ľudských právach z úrovne poznatkov na úroveň aplikácie.

Termín: 2005, 2006

Zodpovední: ŠPÚ a participujúce organizácie

3. Zabezpečiť v spolupráci s MPC v Prešove, MVO: Nadáciou Milana Šimečku, Občan a demokracia realizáciu projektu „Predchádzajme intolerancii“. Zrealizovať priebežné vzdelávanie pedagogických zamestnancov škôl a školských zariadení s vysokým zastúpením rómskych žiakov a učiteľov z národnostne zmiešaných oblastí; učiteľov spoločensko-vedných predmetov najmä občianskej náuky a náuky o spoločnosti; výchovných poradcov formou prednášok, pracovných seminárov, panelových diskusií, tvorivých dielní a ďalších aktivizačných metód.

Termín: 2005

Zodpovedný: MPC Prešov

4. Zrealizovať v spolupráci s Úradom vlády SR (odborom boja proti korupcii) prostredníctvom MVO Transparency International Slovensko, Štátneho pedagogického ústavu a metodicko-pedagogických centier projekt s názvom „Protikorupčné nástroje“.

Termín: 2005 Zodpovední: MŠ SR, ŠPÚ, MPC
5. V MPC Prešov sa v nasledujúcej dekáde zamerať na možnosti implementácie výchovy k ľudským právam do vybraných vyučovacích predmetov a na tomu zodpovedajúcu prípravu učiteľov.

Termín: 2005, 2006 Zodpovedný: MPC Prešov
6. V MPC Bratislavského kraja a v MPC Tomášikova ul. 4 Bratislava klásť ťažisko vzdelávacích aktivít v nasledujúcej dekáde na problematiku Antidiskriminačného zákona a jeho realizáciu v praxi, multikultúrnu výchovu a rozvoj kľúčových kompetencií - odstraňovanie stereotypov a predsudkov, zvyšovanie právneho vedomia pedagogických zamestnancov o problematiku tolerancie.

Termín: 2005, 2006 Zodpovední: MPC Bratislavského kraja v Bratislave
MPC Tomášikova ul. 4, Bratislava
7. V MPC Banská Bystrica v najbližších dvoch rokoch sústrediť pozornosť na pomenovanie a rozvoj kompetencií, ktoré potrebuje rozvíjať učiteľ, aby mohol formovať postoje, zručnosti a vedomosti žiakov k ľudským právam. Vytvoriť vzdelávací projekt pre učenie sa ľudským právam s metodikou ako hodnotiť vyučovací proces s tematikou ľudských práv, úroveň zručností, postoje a vedomosti žiakov, ako podporovať sebahodnotenie žiaka, učiteľa a školy v programoch rozvíjajúcich ľudské práva.

Termín: 2005, 2006 Zodpovedný: MPC Banská Bystrica
8. V MPC Trenčín uskutočniť analýzu časovo-tematických plánov zameranú na aplikáciu ľudských práv do vyučovacích hodín. Realizovať plán výchovy k ľudským právam, vydať metodické materiály k ľudským právam, spolupracovať pri organizácii OLP.

Termín 2005, 2006 Zodpovedný: MPC Trenčín
9. V pregraduálnej a postgraduálnej príprave učiteľov zamerať ciele pozornosť na získavanie a rozvoj zručností v interaktívnych, zážitkových a projektových metódach, aby boli schopní pri práci s deťmi reálne aplikovať získané poznatky o ľudských právach a vytvárať demokratické prostredie na ich aplikáciu. Pilotne overiť vzdelávací modul s týmto zameraním. Využiť pri tom metodiku práce a výstupy experimentálne overených edukačných programov a výstupy Plánu hlavných úloh ŠPÚ.

Termín: 2007 Odporúčani zodpovední: ŠPÚ a vysoké školy

2.5 Zapojenie žiakov školy do aktivít v oblasti výchovy k ľudským právam v mimovyučovacom čase.

Aktivity žiakov v mimovyučovacom čase sa majú projektovať tak, aby doplnili, prehĺbili a rozšírili vedomosti, zručnosti a postoje žiakov, osvojené vo vyučovacom čase. Organizátorom by mali byť školy ako i mimovládne organizácie, špecializované na oblasť ľudských práv. Medzi týmito subjektami má popredné miesto škola ako organizátor besied, súťaží, stretnutí (napr. s deťmi a ich rodičmi z utečeneckých táborov), pričom bude potrebné zvýšiť otvorenosť školy voči rodičom. Zároveň organizovaním tematických výstav prác detí k aktuálnym témam z oblasti ľudských práv, napr. predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie, ako aj návštevu divadelných predstavení s tematikou ľudských práv. Všetky tieto aktivity možno zaradiť do plánu práce školy. Okrem školy významnú pomoc pri orientácii v ľudskoprávnych otázkach poskytujú aj mimovládne organizácie špecializované na túto oblasť. V tejto činnosti je potrebná spolupráca so školami. Skúsenosti ukazujú, že úspešnosť a účinnosť takýchto akcií je podstatne vyššia, ak sa aj škola a učitelia zasadia za podujatia organizované subjektmi mimo školy. Prostredníctvom žiackych samospráv vhodnými prostriedkami a metódami sa prenesú ľudskoprávne poznatky medzi spolužiakov.

2.6 Národnostné školstvo, migranti a žiadatelia o azyl

2.6.1 Národnostné menšiny

Špecifickou úlohou v oblasti práv národnostných menšín je formovanie vzťahu a postojov k národnostným menšinám žijúcim v Slovenskej republike, na výchovu k tolerancii a k odbúravanju predsudkov, ako aj formovanie vzťahu príslušníkov národnostných menšín k majoritnému národu a zodpovednosti za svoju integráciu do širšieho národného spoločenstva.

Veľmi dôležitá je multikultúrna výchova, a to v dvoch rovinách:

- v oblasti informovanosti o histórii a kultúre národnostných menšín, žijúcich na území SR a špecifických práv národnostných menšín,
- v oblasti vstúpania občianskych hodnôt potrebných k multikulturalite, k spolunažívaniu na území SR a v Európskej únii, utváranie pozitívnych postojov pri súčasnom pestovaní vlastnej národnej a národnostnej identity.

Oblasti riešenia:

1. Organizovať vzdelávanie učiteľov, metodikov, riadiacich zamestnancov, zamestnancov školských úradov, rozličných pedagogických inštitúcií, ako aj ostatné zainteresované skupiny ľudí, zamerané na získavanie informácií o ľudských právach vrátane informácií o právach národnostných menšín, spojené s praktickým výcvikom.

Termín: 2006 Zodpovední: MPC

2. Vypracovať informácie o histórii, kultúre a vzdelávaní národnostných menšín SR, prípadne publikačne vydať v spolupráci s MVO, so zväzmi a kultúrnymi spolkami národnostných menšín. Zapracovať uvedené zistenia do učebného obsahu vybraných učebných predmetov ZŠ a SŠ.

Termín: 2008 Zodpovedný: ŠPÚ

3. Následne:

4. Vypracovať ciele a obsah multikultúrnej výchovy a multikultúrneho vzdelania, vrátane metodiky výchovy a vyučovania k multikulturalite.

Termín: 2008 Zodpovedný: ŠPÚ

5. V rokoch 2008-2009 uskutočniť výskum, zameraný na overenie obsahu a metód multikultúrnej výchovy a multikultúrneho vzdelávania.

Termín: 2009 Zodpovedný: ŠPÚ

2.6.2 Rómska národnostná menšina

Oblasti riešenia:

1. Zabezpečiť v praxi aplikáciu Koncepcie integrovaného vzdelávania rómskych detí a mládeže, vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania s cieľom vyrovnáť šance rómskych detí v prístupe k vzdelávaniu aj v spolupráci s MVO.

Termín: úloha stála Zodpovední: MŠ SR, ŠPÚ, MPC

2. Realizovať Dočasné vyrovnávacie opatrenia s cieľom pripraviť dostatočný počet pedagógov vyučujúcich v rómskom jazyku.

Termín: 2005-2007 Zodpovedný: ŠPÚ

3. Vytvoriť podmienky pre ďalšie vzdelávanie učiteľov a asistentov učiteľa v školách s vysokou koncentráciou Rómov so špeciálnym dôrazom na spoluprácu učiteľa a asistenta v spolupráci s mimovládnyimi organizáciami

Termín: 2005 Zodpovední: ŠPÚ, MPC

4. Pravidelne monitorovať úspešnosť a školskú dochádzku rómskych detí vo výchovno-vzdelávacom systéme.

Termín: 2005 Zodpovední: ŠŠI, MPC

5. Do pripravovaného nového zákona o výchove a vzdelávaní zapracovať implementáciu záväzkov v oblasti vzdelávania, vyplývajúca z Európskej charty regionálnych a menšinových jazykov.
Termín: 2005 Zodpovedný: MŠ SR
6. Vypracovať návrh na inováciu obsahu vyučovania a výchovy, diagnostikovania detí tak, aby akceptovali aj témy a hodnoty, ktoré sú blízke rómskej populácii.
Termín: 2006 Zodpovední: MŠ SR, ŠPÚ, MPC, ŠŠI, VÚDPaP
7. Vypracovať model špecifických vzdelávacích plánov vybraných učebných predmetov (vrátane metód a organizačných foriem) pre rómske deti.
Termín: 2006 Zodpovední: ŠPÚ, MPC
8. Prijat' model experimentu, hľadania, skúšania a vyhodnocovanie foriem, metód, obsahu vzdelávania, zameraný na permanentné zlepšovanie výchovy Rómov prostredníctvom prepojenia na iné systémy starostlivosti a pomoci pre znevýhodnených Rómov (bývanie, sociálna a zdravotná politika, demografická politika, zamestnanie Rómov) v spolupráci s MVO.
Termín: 2007 Zodpovední: MŠ SR, ŠPÚ, MPC

Následne:

9. Zabezpečiť permanentnú pregraduálnu a postgraduálnu multietnickú a multikultúrnu prípravu učiteľov.
Termín: úloha stála Odporúčani zodpovední: MŠ SR, vysoké školy, ŠPÚ, MPC
10. Realizovať experimentálne overovanie kurikula rómskeho jazyka a literatúry a rómskych reálií podľa schválených projektov.
Termín: podľa schválených projektov Zodpovedný: ŠPÚ
11. Realizovať zavedenie rozličných alternatívnych foriem vzdelávania Rómov, napr. zavedenie celodenného výchovného systému, kompenzačnej výchovy, zriaďovanie vyrovnávacích, špeciálnych tried, individuálnych vzdelávacích programov.
Termín: úloha stála Zodpovední: MŠ SR, ŠPÚ, MPC
12. Zabezpečiť implementáciu výsledkov výskumu a vývoja štátnej objednávky „Zvyšovanie úrovne socializácie rómskej komunity prostredníctvom vzdelávania a prípravy pedagogických, sociálnych a misijných pracovníkov“, ktorého koordinátorom je UKF Nitra a ďalšie vysoké školy
Termín: podľa harmonogramu prác Odporúčani zodpovední: relevantné VŠ
13. V rámci aplikácie a konkretizácie Národného programu výchovy a vzdelávania v Slovenskej republike prepracovať systém riadenia edukačného procesu rómskych detí zo strany riaditeľa školy, učiteľov, miestnej samosprávy, VÚC a štátu v nadväznosti na európske a svetové tendencie.
Termín: 2010 Zodpovední: MŠ SR, ŠPÚ, MPC

2.6.3 Migranti a žiadatelia o azyl

Oblasti riešenia:

1. Experimentálne overiť kurz slovenského jazyka pre deti migrantov a následne ho realizovať na základných školách na odstránenie jazykových bariér.
Termín: 2005 Zodpovedný: ŠPÚ
2. Realizovať aktivity zamerané na podporu materinského jazyka a pôvodnú kultúru detí.
Termín: úloha stála Zodpovední: ŠPÚ, základné a stredné školy, ktoré navštevujú deti cudzincov a migrantov
3. Pripraviť a realizovať aktivity, prednášky, besedy, osvetovú činnosť, zamerané na zvýšenie informovanosti žiakov základných a stredných škôl v spolupráci s mimovládnyimi organizáciami a inými inštitúciami smerom k migrantom.
Termín: 2006 Zodpovední: MPC

4. Systematicky vzdelávať pedagógov a budúcich pedagógov v oblasti predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie.
Termín: úloha stála Odporúčani zodpovední: MPC, vysoké školy
5. Vytvárať multikultúrne príručky pre učiteľov, vhodné pre prácu s deťmi migrantov.
Termín: úloha stála Zodpovedný: ŠPÚ

Následne:

6. Realizovať aktivity, zamerané na zintenzívnenie systematického vzdelávania a mienkotvornej činnosti predstaviteľov štátnej správy a samosprávy a žiakov stredných škôl – vo vzťahu k migrantom, ako aj poskytovanie právnej pomoci samotným migrantom.
Termín: úloha stála Odporúčani zodpovední: VÚC, obce, krajské úrady, IVES, vybrané mimovládne organizácie
7. Realizovať aktivity, zamerané na poskytnutie minimálnej právnej pomoci pre migrantov, prichádzajúcich na územie SR.
Termín: úloha stála Odporúčani zodpovední: IOM, Migračný úrad MV SR, vybrané mimovládne organizácie
8. Vytvárať priaznivé multikultúrne prostredie na školách (prostredníctvom chápaného a kritického spôsobu štúdia jednotlivých kultúr napomôcť deťom porozumieť iným kultúram).
Termín: úloha stála Zodpovední: riaditelia základných a stredných škôl
9. Realizovať aktivity, zamerané na spoluprácu s rodinami, miestnymi asociáciami a okolitou spoločnosťou pri vzdelávaní detí cudzincov.
Termín: úloha stála Odporúčani zodpovední: vybrané mimovládne organizácie
10. Realizovať aktivity, organizovať besedy, prostredníctvom plagátov uskutočniť propagáciu porozumenia, tolerancie, rovnosti šancí a priateľstva medzi národmi, autochtónnymi národmi, vrátane rasových, národnostných, etnických, náboženských a jazykových skupín.
Termín: úloha stála Odporúčani zodpovední: MPC, riaditelia základných a stredných škôl v spolupráci s vybranými MVO

2.7. Realizácia Národného plánu výchovy k ľudským právam v roku 2005

(aktivity v roku 2005 s pokračovaním v roku 2006)

2.7.1. Štátny pedagogický ústav

- Publikácia: Katalóg ľudských práv pre školy 250 000,-Sk
- Publikácia: Multikultúrna príručka pre učiteľov-
Práca s deťmi migrantov z hľadiska ľudských práv 127 000,- Sk
- Publikácia: Ľudské práva a zručnosti potrebné k ich pochopeniu a uplatňovaniu 125 000,- Sk
- Analýza školských predpisov (citlivosť k ľudským právam) 48 000,- Sk
- Príprava projektu efektívneho hodnotiaceho a monitorovacieho systému 100 000,- Sk

ŠPÚ a mimovládna organizácia Občan a demokracia

- Právna analýza citlivosti na ľudské práva a ich uplatňovania v procese výchovy a vzdelávania

Právna analýza bude zameraná na citlivosť na ľudské práva a na ich uplatňovanie v procese výchovy a vzdelávania. Bude skúmať súlad domácej právnej úpravy s medzinárodno-právnymi záväzkami Slovenskej republiky. Sústreď sa jednak na prostredie, v ktorom sú žiak / žiačka alebo študent / študentka vzdelávaní, kvalitu vzdelávania, proces i obsah vzdelávania, spôsob a metódy vzdelávania, hodnotovú orientáciu, komunikáciu a uplatňovanie princípov

participácie, integrácie a rovnakých príležitostí v našom vzdelávacom systéme na všetkých jeho stupňoch i z hľadiska celoživotného vzdelávania.

48 000,- Sk

Finančné náklady spolu:

650 000,- Sk

2.7.2. Štátna školská inšpekcia

- Príprava projektu efektívneho monitorovacieho a hodnotiaceho systému
Termín: 2005 **44 000,- Sk**
- V spolupráci so ŠPÚ realizácia efektívneho monitorovacieho a hodnotiaceho systému. Termín: 2006 – 2014 **1 000 000,- Sk**

2.7.3. Metodicko-pedagogické centrum Trenčín

Vzdelávacie podujatia

Forma vzdelávania	Cieľová skupina	Téma	Počet hodín	Počet skupín	Náklady celkom (Sk)
Príprava ved.ped.prac.	riaditelia, zástupcovia	Uplatňovanie výchovy a vzdelávania k ľudským právam z pohľadu VPP, Kultúra školy	4	3	3600
Seminár	učitelia ON A NOS,EV	Ako vyučujem ľudské práva ?“	8	1	2400
Seminár	učitelia ON A NOS,EV	Ľudské práva národnostných menšín	8	1	2400
PV	učitelia etickej výchovy na I.stupni ZŠ	Projekt: „ Etická výchova pre prvý stupeň ZŠ“	8	8	6400
Exkurzia	Učitelia ON,NOS, dejepis, etická vých.	Terezín (Osvienčim, Kremnička)	24	1	0
PV	učitelia ON A NOS	Projekt „ Tolerancia“	17	2	0
PV	učitelia ON A NOS	Projekt“ Proti-korupčné nástroje“	16	2	0
Garantované z rozpočtu MPC v TN					14800
PV	začínajúci učitelia	Dohovor o právach dieťaťa Poruchy správania so zameraním na agresivitu a šikanovanie Prosociálne pôsobenie učiteľa pri riešení konfliktov v škole	8	2	4800
PV	výchovní poradcovia	Poznávanie sociálnych vzťahov v triede a ich rozvoj Rozvoj kompetencií VP v oblasti ľudských práv	16	1	4800
PV	učitelia špeciálnych škôl	Výchova k ľudským právam zameraná na individualitu dieťaťa Multikultúrna výchova	16	2	9600
PV	Učitelia OV ZŠ	Projekt „ Výchova a vzdelávanie k ľudským právam“	40	1	12000
PV	riaditelia MŠ	Klub riaditeľov MŠ Výchova v MŠ a rodine Dohovor o právach dieťaťa	8	9	21600
PV	riaditelia ZŠ	Klub riaditeľov ZŠ Humanizácia výchovy a vzdelávania, Multikultúrna výchova	8	9	21600

		výskum, prieskum, dotazníky, analýzy			60800
					135200
Spolu					150000

Vzdelávacie aktivity od roku 2006 - 2014

- Naďalej pokračovať v činnostiach z predchádzajúceho obdobia
- Poriadať semináre so zástupcami Amnesty Internacionale, Nadáciou M. Šimečku a pod.
- Výskum zameraný na dodržiavanie ľudských práv žiakov patriacich k národnostným menšinám
- Monitor vedomostí a zručností dodržiavania ľudských práv
- Multikultúrne stretnutia triednych učiteľov, prípadne žiakov
- Vydávanie metodických materiálov
- Ďalšie témy na semináre : Práva žien a ich porušovanie
Práva detí a ich porušovanie
- Zrealizovať projekt „Protikorupčné nástroje“
- Vypracovanie a zrealizovanie inovačného štúdia k dodržiavaniu ľudských práv v škole

2.7.4. Metodicko-pedagogické centrum Prešov

- V každom druhu štúdia /PV,ŠIŠ,ŠKŠ, PVPZ/ bude zaradená do osnov problematika teoretického vysvetlenia potreby vyučovania k ľudským právam a praktický výcvik vo forme metodických seminárov. Termín: úloha stála
- Z každého seminára si účastníci odnesú metodickú príručku, metodický list, prípadne iný metodický materiál pre prípravu vyučovacej hodiny, resp. pre svoju riadiacu prácu. Termín : 2005 až 2014
- MPC Prešov vydá metodické materiály k problematike LP od vlastných autorov a požiada o možnosť vydania vhodných materiálov aj od externých autorov/ Termín: 2005 /pravdepodobne obnovené vydanie v neskorších rokoch trvania NP výchovy k LP/
- MPC Prešov – metodik pre OBN, OBV a NOS zabezpečí sprístupnenie Národného plánu výchovy k LP na všetky SŠ a ZŠ východoslovenského regiónu Termín: 2005
- MPC Prešov bude riešiť možnosti implementácie výchovy k ľudským právam do vyučovacích predmetov a k tomu potrebnú prípravu učiteľov Termín: 2005
- Spolupráca s nadáciami a občianskymi združeniami sa bude realizovať v rámci lektorovania jednotlivých podujatí a poskytovania metodických materiálov Termín: do roku 2014

Finančné náklady MPC Prešov

220 000,- Sk

- Vzhľadom na zriaďovanie azylových táborov pre utečencov na východe Slovenska zaradí metodik pre OBN, OBV a NOS do svojich pracovných plánov aj prípravu učiteľov na výchovu žiakov k tolerancii a chápaniu postavenia utečencov / v spolupráci so zástupcami Vysokého komisára OSN pre utečencov na Slovensku/. Termín: 2005, 2006 110 000,- Sk
- Účasť na projekte MŠ SR, ktorý je zameraný na vysvetľovanie a historické súvislosti holokaustu. Termín: 2005,2006
- Do roku 2005 realizácia projektu ÚV SR a MPC Prešov Predchádzajme intolerancii!
- Vydanie metodickej príručky Hoffmanova, V: Predchádzajme intolerancii v počte 2 500 ks Termín: 2005 210 000,- Sk
- MPC za pomoci učiteľov usporiada prezentáciu kultúr národnostných menšín žijúcich na území východoslovenského regiónu Termín 2005-2006 100 000,- Sk

Finančné náklady spolu:

640 000 .- Sk

MPC Prešov v spolupráci s občianskym združením Nadácia Škola dokorán

- Výchova a vzdelávanie k sociálnej spravodlivosti
Zamerané na učiteľskú a rodičovskú verejnosť s cieľom rozvíjať zručnosť kriticky rozmyšľať o zaujatosti a diskriminácii vo vzdelávaní. Poznať vplyv diskriminácie a zaujatosti, predsudkov na ostatných, dôkladné pochopenie inštitucionálnych foriem diskriminácie. Spracovanie analýzy a porovnávacích nástrojov na medzinárodnej úrovni.

Termín: 2005 – 2014

Finančné náklady na rok

125 000,- Sk

2.7.5. Metodicko-pedagogické centrum Banská Bystrica

- Zrealizovať projekt „Protikorupčné nástroje“
- Vytvoriť a zrealizovať vzdelávací projekt „Učenie sa ľudským právam“
- Olympiáda ľudských práv v spolupráci s príslušným KŠÚ
- Kvalitatívna analýza učebníc (vzdelávanie učiteľov Ako používať učebnice, využívanie štruktúrnych prvkov učebnice, vydávanie metodických materiálov)
- Inovačné štúdiá Dodržiavanie ĽP v škole a Vzdelávanie učiteľov národnostných menšín

Finančné náklady spolu:

174.000,- Sk

2.7.6. Metodicko-pedagogické centrum Bratislavského kraja, Ševčenkova ul. Bratislava

- Problematika ľudských práv bude zaradená v každom druhu štúdia /PV,ŠIŠ,ŠKŠ, PVPZ/ formou metodických seminárov a praktického výcviku.

Termín: úloha stála

- MPC BK bude pokračovať vo vydávaní metodických materiálov s problematikou ĽP, využitelných na všetkých typoch škôl

Termín: 2005

- Priebežné vzdelávanie Ľudské práva v škole, určené učiteľom stredných a základných škôl, bude zamerané na aktuálnu tematiku diskriminácie a tolerance menšinových skupín a tiež na sprístupnenie základných ľudských práv a nácvik interaktívnych metód.

Termín: 2005

- Priebežné vzdelávanie Na ceste k multikultúrnej spoločnosti sprostredkuje poznatky a informácie s cieľom narušiť stereotypné vnímanie jednotlivých problémov ako je xenofóbia a netolerancia spoločnosti k minoritám (hlavne židovskej a rómskej).

Termín: 2005, 2006

- Cyklus seminárov a výcvik nenásilného vnášanie témy Patríme do spoločnej Európy bude zameraný na problematiku multikultúrnej komunikácie, predsudky a možnosti ich prekonávania, stereotypy v našom vnímaní a dodržiavanie ľudských práv.

Termín: 2005, 2006

Finančné náklady spolu

120 000,- Sk

2.7.7. Metodicko-pedagogické centrum Tomášikova ul. 4, Bratislava

- Zrealizovať pravidelné metodické stretnutia pre učiteľov všetkých typov stredných škôl k problematike ľudských práv a nácvik interaktívnych foriem práce s uvedenou tematikou. Dôraz na tematiku diskriminácie, tolerance a multikultúrnej komunikácie

Termín: 2005, 2006

- Zorganizovať a realizovať semináre k Antidiskriminačnému zákonu a jeho praktickej realizácii. Pripraviť pre účastníkov stretnutí pracovné metodické materiály.

Termín: 2005

Finančné náklady:

180 000,- Sk

2.7.8. Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie Bratislava

- Uskutočniť výskum vplyvu preventívneho interakčného programu výchovy k tolerancii na postoje zmeny smerom k tolerancii a eliminácii predsudkov na základných a stredných školách.

Termín: január 2005– december 2007

Finančné náklady v roku 2005

150 000,- Sk

2.7.9. Ústav informácií a prognóz školstva Bratislava

- Projekt sociologického výskumu uplatňovania ľudských práv v prostredí základných a stredných škôl. Výskum bude realizovaný v priebehu roka 2005. Výsledky budú spracované na Ústave informácií a prognóz školstva.

14. Dopracovanie úvodného projektu na základe požiadaviek a pripomienok ŠPÚ, MŠ SR, MPC, a pod. Termín: január - február 2005

15. Vypracovanie dotazníkov, výber výskumnej vzorky a predvýskum Termín: marec - apríl 2005

16. Realizácia výskumu, terénny zber údajov Termín: máj - jún 2005

17. Optická kontrola a nahrávanie údajov, matematicko-štatistické spracovanie výsledkov výskumu Termín: júl - august 2005

18. Tabuľkové a grafické spracovanie výsledkov výskumu, interpretácia výsledkov Termín: september - október 2005

19. Vypracovanie záverečnej správy z výskumu, spracovanie výsledkov do publikácie Termín: november – december 2005.

Finančné zabezpečenie výskumnej úlohy na rok 2005

266 800,- Sk

2.7.10. Štátny inštitút odborného vzdelávania

- Odborná príprava pre národnostné menšiny Termín: 2006 – 2014

50 000,- Sk

Rezerva

420 000,- Sk

Finančné prostriedky spolu v roku 2005

2 500 000,- Sk

2.8. Finančná kalkulácia na rok 2005 a prognóza do roku 2014 realizácie Národného plánu výchovy k ľudským právam

spracovaná v súlade so schváleným rozpočtom štátneho rozpočtu na rok 2005 v kapitole MŠ SR

Organizácia	Aktivity v roku 2005 s pokračovaním v roku 2006*	Finan.zabezpečenie v roku 2005	z toho MŠ SR podprog. 078 02	z toho PRO MŠ SR	ročný ϕ 2006 (až 2014)	Finačné prostriedky spolu 2005-2014
ŠPÚ	bod 2.7.1	650 000	530 000	120 000	650 000	6 500 000
ŠPÚ a Občan a demokracia	Analýza školských predpisov	48000**				
ŠPÚ a ŠŠI	Realizácia efektívneho monitorovacieho a hodnotiaceho systému				1 000 000	4 000 000
ŠŠI	Príprava projektu efektívneho a monitorovacieho systému	44 000	44 000		50 000	494 000
MPC Trenčín	bod 2.7.3	150 000	135 200	14 800	150 000	1 500 000
MPC Prešov	bod 2.7.4	640 000	420 000	220 000	640 000	6 400 000
MPC Prešov a Nadácia Škola dokorán	Výchova a vzdelávanie k sociálnej spravodlivosti	125 000	125 000		125 200	1 252 000
MPC Banská Bystrica	bod 2.7.5	174 000	129 000	45 000	180 000	1 794 000
MPC Bratislava, Ševčenkova	bod 2.7.6	120 000	100 000	20 000	120 000	1 200 000
MPC Bratislava Tomášikova	bod 2.7.7	180 000	180 000		180 000	1 800 000
VÚDPaP	bod 2.7.8	150 000	150 000		150 000	1 500 000
ÚIPŠ	bod 2.7.9	266 800	266 800		200 000	2 516 800
ŠIOV	bod 2.7.10				50 000	450 000
Rezerva			420 000			
Spolu		2 500 000	2 500 000	419 800	3 495 200	29 406 800

3. Návrh opatrení

1. Poveriť Štátny pedagogický ústav gestorstvom realizácie Národného plánu výučby k ľudským právam
T: ihneď po schválení v OPM
Z: MŠ SR – sekcia regionálneho školstva
2. Zabezpečiť plnenie navrhovaných oblastí riešenia
T: podľa termínov navrhovaných oblastí riešenia
Z: MŠ SR, ŠPÚ v spolupráci s MPC v SR, VÚDPaP, ÚIPŠ, ŠŠI, ŠIOV
3. Pravidelne v dvojročných intervaloch predkladať vyhodnotenie a aktualizáciu Národného plánu výchovy k ľudským právam
T: počnúc rokom 2007
Z: ŠPÚ
4. Zabezpečiť rozpočtové opatrenie pre priamo riadené organizácie MŠ SR.
T: po schválení predmetného materiálu v OPM
Z: MŠ SR – sekcia financovania a rozpočtu v spolupráci so sekciou regionálneho školstva

Prehľad používaných skratiek:

MŠ SR – Ministerstvo školstva Slovenskej republiky

MV SR – Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

ÚV SR – Úrad vlády SR

SNSLP – Slovenské národné stredisko pre ľudské práva

ŠPÚ – Štátny pedagogický ústav

VÚDPaP – Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

ÚIPŠ – Ústav informácií a prognóz školstva

ŠIOV – Štátny inštitút odborného vzdelávania

ŠŠI – Štátna školská inšpekcia

MPC – metodicko-pedagogické centrum

SRRZ – Slovenská rada rodičovských združení

MVO – mimovládna organizácia

IOM – Medzinárodná organizácia pre migráciu

IVES – Inštitút verejnej správy